

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola Slezská Ostrava, Bohumínská 72, p. o.

Dokument vstupuje v platnost: 1. září 2025

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Matušková

Vedoucí vychovatelka: Mgr. Zuzana Sviderská

Zpracovala: Mgr. Zuzana Sviderská

Identifikační údaje školy:

Název školy, sídlo: Základní škola Slezská Ostrava
Bohumínská 72/1082
710 00 Slezská Ostrava

IČ: 70995362

Ředitel školy: Mgr. Lenka Matušková

Telefon školy: 596 241 739

Telefon školní družina: 725 853 123

Web: <https://zsbohuminska.cz>

E-mail ŠD: druzina@zsbohuminska.cz

Školní vzdělávací program – školní družina

Základní škola Slezská Ostrava, Bohumínská 72, p. o.

- 01. Hlavní cíle vzdělávání**
- 02. Délka a časový plán vzdělávání**
- 03. Formy vzdělávání**
- 04. Podmínky přijímání uchazečů**
- 05. Podmínky průběhu a ukončení vzdělávání**
- 06. Popis materiálních podmínek**
- 07. Popis personálních podmínek**
- 08. Popis ekonomických podmínek**
- 09. Popis bezpečnostních podmínek**
- 10. Obsah vzdělávání**
- 11. 11. SWOT analýza**

01. Hlavní cíle vzdělávání

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí.

Předpokladem pro naplňování cílů je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, pohodu a spokojenost
- rozvíjet jeho schopnosti a dovednost
- podporovat chápání okolního světa, povzbuzovat chuť k různým činnostem
- rozvíjet schopnost samostatně přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet fantazii a zájmy

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:

- poskytnout dětem možnost poznávat hodnoty – lidská práva, individuální svoboda, rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na ostatní a hodnoty spojené se zdravím
- přispívat k předávání kulturních hodnot a tradic
- rozvíjet komunikaci a spolupráci s ostatními
- příprava na život v multikulturní společnosti

Získání osobní samostatnosti a projevit se jako osobnost:

- rozvíjet poznání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí
- vést děti ke společným činnostem ve školní družině i v rodině
- vést k poznání, že lze svůj život ovlivňovat vlastním postojem k dané situaci

02. Délka a časový plán vzdělávání

Účastník školního vzdělávání, v tomto případě žák, je přijímán na dobu jednoho školního roku na základě přihlášky a vyplnění zápisního lístku, který odevzdá jeho zákonný zástupce. Žák má právo kdykoli docházku do ŠD ukončit a to písemnou formou. K dispozici je v ŠD formulář Odhláška ze školní družiny, který vyplní zákonný zástupce. Činnost školní družiny se dělí na ranní a odpolední.

Ranní provoz: od 6:00 do 7:50 hod.

Odpolední provoz: od 11:40 do 16:30 hod.

V době **od 13:30 do 15:00 hod.** probíhá hlavní zájmová činnost a žáci odcházejí pouze do kroužků nebo jsou uvolněni na základě písemné omluvenky.

Provoz školní družiny může být upraven podle rozvrhu školního vyučování.

Podmínky pro příchody a odchody ze ŠD jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

03. Formy zájmového vzdělávání

Školní družina organizuje především pravidelnou činnost oddělení. Zde se střídají činnosti zájmové, odpočinkové a spontánní.

Zájmové činnosti:

- estetické (kreslení, modelování, zpěv,...)
- pracovní (skládání, vystřihování,...)
- stolní hry, kolektivní hry, individuální zaměstnání

Odpočinkové činnosti:

- poslech četby, odpočinkové hry, relaxační cvičení,...

Spontánní činnosti:

- sportovní činnost, soutěživé hry (pobyt na školním hřišti, na školní zahradě)

04. Podmínky přijímání uchazečů

Kapacita ŠD je 140 žáků. Žáci jsou zařazováni do pěti oddělení dle věku. O zařazení žáků rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných zápisních lístků a splněných kritérií pro přijetí.

Kritéria přijetí:

1. Nejdříve budou přijati zájemci o ŠD z 1. ročníku.
2. Dále budou přijati zájemci o ŠD z 2. ročníku.
3. Zájemci o ŠD z 3. ročníku budou přijímáni do naplnění kapacity ŠD. V případě, že by mohlo dojít k překročení kapacity, budou přednostně přijímáni zájemci o ŠD, kteří
 - a) již mají sourozence v ŠD
 - b) na základě věku (data narození) od nejmladšího po nejstaršího
4. Pokud po přijetí všech zájemců 1. – 3. tříd nebude kapacita ŠD naplněna, budou přijímáni žáci 4. ročníků dle stejných kritérií jako pro přijetí žáků z 3. tříd.

05. Podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Pro přijetí na nový školní rok je zapotřebí vyplnit přihlášku do školní družiny. Snažíme se vytvářet optimální podmínky pro rozvoj žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními i žáků mimořádně nadaných. Cíle a záměry zájmového vzdělávání jsou pro všechny žáky společné. Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a výuky ve školní družině. Tito žáci jsou začleňováni do oddělení. Vychovatelky uplatňují individuální přístup. ŠD je umístěna ve 2. patře bez výtahu, proto není vhodná pro tělesně postižené žáky používající invalidní vozík.

Mimořádně nadaní žáci se mohou rozvíjet ve vhodných vzdělávacích aktivitách. Vzdělávání žáků je ukončeno ke dni 30. 6.

06. Popis materiálních podmínek

Oddělení školní družiny jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá věku dětí. Část každé třídy je pokrytá kobercem. Družina je vybavena televizorem, DVD přehrávačem, sportovním náčiním. Dětem jsou k dispozici stolní a společenské hry, stavebnice, hračky, knihy. Vybavení školní družiny je doplňováno a přihlíží se zejména k požadavkům dětí. Využíváme také tělocvičnu, školní hřiště, školní zahradu s hracími prvky a park K. Sady.

07. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je zajištěno pěti vychovatelkami, které mají potřebnou kvalifikaci a dále se vzdělávají. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích.

08. Popis ekonomických podmínek

Výše příspěvku se stanovuje v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění, §14.

Zřizovatel školy stanovil úplatu za školní družinu ve výši 400,- Kč za dítě a každý kalendářní měsíc v době školního vyučování. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

Stanovení výše a splatnost úplaty za školní družinu popisuje směrnice č. 8.

09. Popis bezpečnostních podmínek

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků musí být zajištěna po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Po ukončení vyučování předávají učitelé žáky p. vychovatelce u školních šaten. Žáci jsou vždy na začátku školního roku seznámeni s vnitřním řádem ŠD a pravidly bezpečnosti při činnostech ve školní družině.

Žáci nesmí po chodbách běhat, na WC přecházejí klidnou chůzí a samostatně. Do školní jídelny jdou vždy pod dozorem p. vychovatelky. Dodržují zásady správného stolování.

V případě náhlého onemocnění žáka jsou rodiče informováni okamžitě. Při úrazu je žákovi poskytnuta první pomoc a úraz je evidován v knize úrazů. Bezprostředně jsou informováni zákonní zástupci a to telefonicky nebo při předání žáka.

Dostupné jsou prostředky první pomoci.

Pravidla bezpečnosti:

- vymezení vhodných prostor ke sportům a hrám
- dostupnost prostředků 1. pomoci
- dodržování pokynů vychovatele

Příloha: provozní řád školního hřiště, tělocvičny

10. Obsah vzdělávání

Obsahové, organizační a časové vymezení

Záměrem mimoškolní výchovy dětí je doplnit rodinnou výchovu (např. v oblasti socializace dítěte) a pomoci zajistit prostředí s dostatkem mnohostranných podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Výchovně vzdělávací činnost má směřovat tak, aby byla vázána jak k obecným potřebám daných věkem, tak individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

Návaznost na Školní vzdělávací program základní vzdělávání

Jednou z kapitol ŠVP pro ZV je kapitola Člověk a jeho svět, kterou se ve struktuře plánu nejvíce inspirujeme. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí prvotní zkušenosti žáků, poznatky a dovednosti získané ve výchově v rodině. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidského výtvarů a přírodních jevů. Učí se vnímat vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Oblast Člověk a jeho svět se člení do dalších pěti tematických okruhů.

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Pro jednotlivé náměty využíváme osvědčené a vyzkoušené typy her, besedy, experimenty, samostatné práce, skupinové práce, dramatizace, didaktické hry, rozhovory, soutěže, příklady výtvarné činnosti apod.

Snažíme se, aby základem pedagogické práce v družině byla především hra.

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny tyto kompetence:

1. Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické i matematické

postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. *Kompetence komunikativní*

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

4. *Kompetence sociální a interpersonální*

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. *Kompetence občanské*

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. *Kompetence k trávení volného času*

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Místo, kde žijeme:

- škola: procházíme celou školní budovou, zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, výtvarné zpracování naší školy
- město: procházíme blízké okolí, hledáme zajímavosti našeho města, budovy (pošta, radnice, obchod,...) kreslíme plánec nejbližšího okolí, čteme pověsti našeho regionu
- náš domov: vyprávíme si o životě naší rodiny, odkud pocházíme, kde bydlíme, jak trávíme s rodiči volný čas, pravidla silničního provozu
- vycházky, zapojujeme se dle možností do místních akcí (vánoční kluziště, vypouštění balónků s přáním Ježíškovi,...)
- povídáme si na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“ – povolání, hra na prodáváče a kupující

Lidé kolem nás:

- příbuzenské vztahy v rodině, umíme pojmenovat babička, dědeček, strýc, teta, bratranec, sestřenice

- vztahy mezi dětmi, jak se k sobě máme chovat
- vztahy ve škole
- pravidla soužití
- pravidla slušného chování, umíme poprosit, poděkovat, hodnotíme chování v jídelně, chování v dopravních prostředcích, na veřejnosti,
- práva a povinnosti
- svátky a oslavy (vánoce, velikonoce, advent, narozeniny,...)

Lidé a čas:

- denní režim, pracovní dny, víkend, co vše stihneme během dne
- hrajeme hry, při nichž si procvičujeme paměť, postřeh, pozornost
- jak se mění věci, budovy, město, jak se mění lidé (různá věková období)
- regionální pověsti a báje
- tradice a zvyky
- návštěva kulturních akcí
- orientace v čase (pojmy: včera, zítra, ráno, poledne, odpoledne, večer)
- roční období

Rozmanitost přírody:

- sledujeme přírodu ve všech ročních obdobích (vycházky)
- jak pečovat o rostliny a zvířata během roku
- práce s přírodninami
- povídání si o zvířatech (volně žijící, domácí, užitková), jaké zvířátko máme doma
- poznáváme ovoce, zeleninu, stromy, květiny
- ptáci (tažní, cizokrajní, domácí), kde žijí
- ochrana přírody, proč je důležité třídit odpad

Člověk a jeho zdraví:

- denně chodíme ven (školní hřiště, zahrada, park)
- při pobytu venku hrajeme míčové hry, pohybové hry, cvičíme se sportovním náčiním
- učíme se pravidla míčových a pohybových her
- učíme se nové hry
- pořádáme jednoduché soutěže s míčem či švihadlem
- čistota půl zdraví: besedujeme o hygieně, stolování, povídáme si o lidském těle
- jak předcházet úrazům: hrajeme si na lékaře a pacienty
- učíme se zásadám první pomoci, co obsahuje lékárnička
- zdravá výživa: vystřihujeme obrázky a třídíme je na zdravá a méně zdravá, tvoříme koláže
- pečujeme o své zdraví, co nám prospívá a co nám škodí
- poznáváme léčivé rostliny, k čemu slouží

12. SWOT analýza

silné	slabé
Oddělení ŠD v samostatném pavilonu Využití celého areálu školy Spolupráce se SRPŠ a žákovským parlamentem Možnost využití tělocvičny, školního hřiště i zahrady Zájem žáků a návštěvnost	Narušování práce ŠD častými odchody dětí do kroužků a ZUŠ
příležitosti	hrozby
Prezentace práce v ŠD na webových stránkách školy Vzájemná spolupráce všech součástí školy Skupinová práce s důrazem na prevenci patologických jevů	Odchody žáků v průběhu činnosti Chování žáků, vzájemné vztahy Nevhodná koordinace časových aktivit